

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SAN.2024/660-7085

Mersin, 30/12/2024

Konu: İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ - Sitrik Asit

Sayın Üyemiz,

28 Aralık 2024 tarihinde yayımlanan tebliğ ile, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 2918.14.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu altında kayıtlı “sitrik asit” ürününe yönelik başlatılan ve Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen dumping soruşturması tamamlanmıştır.

Yürütülen soruşturma sonucunda, ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının dumpingli olduğu ve yerli üretim dalında zarara neden olduğu tespit edilmiştir. Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülerek tamamlanan soruşturma sonucunda ulaşılan bilgi ve bulguları içeren Bilgilendirme Raporu Ek’te yer almaktadır.

Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile aşağıdaki tabloda GTİP’i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın Türkiye’ye ithalatında aşağıdaki tabloda gösterilen oranda dumpinge karşı kesin önlemin uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Firma Unvanı	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)
2918.14.00.00.00	Sitrik Asit	ÇHC	Jiangsu Guoxin Union Energy Co., Ltd.	45,7
			RZBC (Juxian) Co., Ltd.	29,1
			Seven Star Lemon Technology Co., Ltd.	49,5
			Shandong Ensign Industry Co., Ltd.	45,2
			TTCA Co., Ltd.	45
			Diğerleri	63,9

Bilgilerini rica ederim.

Dr. Osman ERŞAHAN
Genel Sekreter Yrd.

Ek: Resmi Gazete ve ekleri

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SAN.2024/660-7085

Mersin, 30/12/2024

Konu: İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ - Sitrik Asit

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2024/34)**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 10/10/2023 tarihli ve 32335 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/28) ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 2918.14.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu altında kayıtlı “sitrik asit” ürününe yönelik başlatılan ve Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen dumping soruşturmasının tamamlanması neticesinde alınan kararın yürürlüğe konulmasıdır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- CIF: Masraflar, sigorta ve navlun dâhil teslimi,
- ÇHC: Çin Halk Cumhuriyeti’ni,
- GTİP: Gümrük tarife istatistik pozisyonunu,
- Kurul: İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunu,
- TGTC: İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelini,
- Yönetmelik: 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliği,

Karar

MADDE 4- (1) Yürütülen soruşturma sonucunda, ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının dumpingli olduğu ve yerli üretim dâhinde zarara neden olduğu tespit edilmiştir. Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülerek tamamlanan soruşturma sonucunda ulaşılan bilgi ve bulguları içeren Bilgilendirme Raporu Ek’te yer almaktadır.

(2) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile aşağıdaki tabloda GTİP’i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın Türkiye’ye ithalatında aşağıdaki tabloda gösterilen oranda dumpinge karşı kesin önlemin uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Firma Unvanı	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)
2918.14.00.00.00	Sitrik Asit	ÇHC	Jiangsu Guoxin Union Energy Co., Ltd.	45,7
			RZBC (Juxian) Co., Ltd.	29,1
			Seven Star Lemon Technology Co., Ltd.	49,5
			Shandong Ensign Industry Co., Ltd.	45,2
			TTCA Co., Ltd.	45
			Diğerleri	63,9

Uygulama

MADDE 5- (1) Gümrük idareleri, 4 üncü maddede GTİP’i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamındaki ithalatında karşısında gösterilen oranlarda dumpinge karşı kesin önlemleri tahsil eder.

(2) Bilgilendirme Raporunda soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup uygulamaya esas olan yürürlükteki TGTC’de yer alan GTİP ve 4 üncü maddede bulunan tabloda yer alan eşya

tanımıdır.

(3) Önleme tabi ürünün yürürlükteki TGTC'de yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(4) Yönetmeliğin 35 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca bu Tebliğ kapsamındaki önlemler, yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl sonra yürürlükten kalkar.

(5) Yönetmeliğin 35 inci maddesi uyarınca bu Tebliğ kapsamındaki önlemlerin sona erme tarihinden önce bir nihai gözden geçirme soruşturması başlatıldığı takdirde önlemler, soruşturma sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam eder.

Yürürlük

MADDE 6- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Eki için tıklayınız.

EK:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2024/34)'E DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

1.2 Soruşturma

(1) Yerli üretici Tezkim Tarımsal Kimya San. ve Tic. A.Ş. firması tarafından yapılan başvuruda, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 2918.14.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında sınıflandırılan “sitrik asit” ithalatının dumpingli fiyatlarla yapıldığı ve bu ithalatın yerli üretim dalında zarara neden olduğu iddiasıyla anılan ülke menşeli ithalata yönelik bir dumping soruşturması açılması talep edilmiştir.

(2) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir dumping soruşturması açılmasını haklı kılacak dumping, zarar ve illiyet bağına ilişkin yeterli delillerin mevcut olduğuna kanaat getirilmiştir.

(3) Bu çerçevede, ÇHC menşeli 2918.14.00.00.00 GTİP’i altında sınıflandırılan “sitrik asit” ürünü ithalatına yönelik olarak 10/10/2023 tarihli ve 32335 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/28) ile bir dumping soruşturması başlatılmıştır.

(4) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen dumping soruşturması tamamlanmıştır.

1.3 Yerli üretimin temsil yeteneği

(1) Yerli üretim dalının temsil kabiliyeti incelenirken, başvuru sahibi yerli üreticinin 2022 yılında soruşturma konusu ürünlerdeki üretim rakamları ile aynı ürünün toplam Türkiye üretimi kıyaslanmaktadır. Yapılan incelemede, Yönetmeliğin 18 inci ve 20 nci maddeleri uyarınca başvuruda bulunan yerli üreticinin Türkiye’de söz konusu ürünü üreten tek yerli üretici olduğu ve bu çerçevede yerli üretim dalını temsil etme niteliğini haiz olduğu anlaşılmış olup anılan firma işbu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

(2) Kimi ilgili taraflarca, soruşturma konusu ürünü Türkiye’de üreten yerli üretim dalı dışında bir firma olmamasının, bir önlem alınması halinde yerli üretim dalını tekel konumuna getireceği iddia edilmiştir. Dampinge karşı önlemler, belirli bir ülke ya da firmaya yönelik uygulanmakta olup soruşturma konusu ülkeye bir dumpinge karşı önlem alınması halinde diğer ülkeler menşeli ithalatta herhangi bir dumpinge karşı önlem mevcut olmayacağından, yerli üretim dalının tekel konumuna geleceği iddiasının anlamlı olmadığı değerlendirilmiştir.

1.4 Soruşturma ve zarar inceleme dönemi

(1) Damping belirlenmesi için 1/7/2022-30/6/2023 tarihleri arasındaki dönem soruşturma dönemi (SD) olarak kabul edilmiştir.

(2) Zarar belirlenmelerinde ise veri toplama ve değerlendirme için 1/1/2020-30/6/2023 arasındaki dönem zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir.

(3) Bazı ilgili taraflarca, 2022 yılı ile soruşturma döneminin birbirini takip eden dönemler olmadığı ve söz konusu dönemlerin birbirinin içine geçmiş 6 aylık bir dönemi kapsadığı, yerli üretimin dalının soruşturma döneminin bir kısmında üretimi durdurduğundan dolayı, söz konusu dönemin zarar göstermek maksatlı soruşturma dönemi olarak belirlendiği iddia edilmiştir.

(4) Zarar inceleme ve soruşturma dönemleri başvuru ve soruşturma açılış sürecinin zamanlaması dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu kapsamda, bütüncül bir değerlendirme gerçekleştirilebilmesi için yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünün üretimine başladığı 2020 yılı ve sonrası zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir. Ayrıca, en güncel verilerin analize dahil edilebilmesi amacıyla soruşturma açılış tarihinden önceki en uygun zarar inceleme dönemindeki süreye eşit dönem soruşturma dönemi olarak kabul edilmiştir.

1.5 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün ÇHC'de mukim üreticilerine/ihracatçılara, Türkiye'de yerleşik ithalatçılara ve ÇHC'nin Ankara Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişilebileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara görüşlerini bildirme ve soru formlarını yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(5) Soruşturmanın açılmasını müteakip, yerli üretim dalının başvurusunun gizli olmayan özetinde yer alan kimi eklerin sehven internet sitesine yüklenmediği tespit edilmiş olup 15/2/2024 tarihinde söz konusu ekler ilgili taraflarla paylaşılmıştır.

(6) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştiren firmalardan 10 tanesi soru formlarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmıştır.

(7) İthalatçı firmalardan Beşem Gıda Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. ithalatçı soru formuna yönelik eksiklik bildirimindeki gereklilikleri sağlamadığı için işbu soruşturma kapsamında ilgili taraf olarak kabul edilmemiştir.

(8) Soruşturma döneminde, Türkiye'ye ÇHC menşeli soruşturma konusu ürünün ihracatını gerçekleştirdiği tespit edilen üretici/ihracatçı firmalara soruşturma açılışına ilişkin bildirim gönderilmiştir. Bu kapsamda, ÇHC'de yerleşik Jiangsu Guoxin Union Energy Co., Ltd., Rzbc (Juxian) Co., Ltd., Seven Star Lemon Technology Co., Ltd., Shandong Ensign Industry Co., Ltd., ve Ttca Co., Ltd. firmaları, soru formlarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmıştır.

(9) Bunların yanı sıra, ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçılardan oluşan Çin Metaller, Mineraller ve Kimyasallar İthalatçıları ve İhracatçıları Ticaret Odası ilgili taraf olma talebinde bulunmuş ve soruşturmaya ilişkin görüşlerini Bakanlığa iletmıştır. Yönetmeliğin 23 üncü maddesi uyarınca anılan dernek ilgili taraf statüsünü haizdir.

(10) Soruşturma kapsamında soru formlarını doldurmak suretiyle ilgili taraf olan ihracatçı ve ithalatçıların soru formuna yanıtlarının kamuya açık nüshaları ile görüşlerini tarafımıza ileten derneklerin görüşlerinin kamuya açık nüshaları Yönetmeliğin 25 inci maddesi uyarınca talep eden ilgili taraflarla paylaşılmıştır.

(11) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren Nihai Bildirim Raporu 20/9/2024 tarihinde soruşturma konusu ülkenin Ankara Büyükelçiliğine, işbirliğinde bulunan ihracatçı, tacir, ithalatçı firmalar ile ilgili taraf olan birlik ile derneklere ve ayrıca yerli üretim dalına iletilmiştir. Tüm ilgili taraflara Nihai Bildirim Raporuna ilişkin görüş bildirmeleri için yeterli süre tanınmıştır.

(12) Nihai bildirim sonrasında, ilgili tarafların Nihai Bildirim Raporuna ilişkin görüşlerini sözlü olarak da sunmalarına imkân tanımak amacıyla 3/10/2024 tarihinde Kamu Dinleme Toplantısı düzenlenmiştir.

(13) İşbirliğinde bulunan ve bireysel marj hesaplanan firmalardan talep eden firmalarla 3/10/2024 tarihinde özel dinleme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

(14) Tarafların işbu soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.6 Yerinde doğrulama incelemesi

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde Nisan 2024'te yerli üretim dalı nezdinde yerinde doğrulama incelemesi gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Soruşturma konusu ürün, 2918.14.00.00.00 GTİP'i altında yer alan "sitrik asit"tir.

(2) Sitrik asit, kimyasal olarak $\text{HOC}(\text{COOH})(\text{CH}_2\text{COOH})_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$ formülüyle tanımlanmaktadır. Ürünün üretiminde, ana hammadde olarak mısır kullanılmakta olup; sitrik asit, mısır nişastasının enzimler yardımıyla parçalanarak şeker elde edilmesi ve bu şekerin özel küfler yardımıyla fermente edilmesi yoluyla elde edilmektedir.

(3) Sitrik asit kristal tanecik şeklinde üretilmektedir. Kullanıcılar kristal ürünün belirli bir partikül büyüklüğünü tercih edebilmektedir.

(4) Soruşturma konusu ürünün anhidrat ve monohidrat olmak üzere iki türü mevcuttur. Monohidrat, anhidrata göre %8 daha fazla nem (su molekülü) içermektedir. Dolayısıyla iki ürün de esasen aynıdır. Her iki ürün tipinin de yerli üretim dalı tarafından üretilmesi gerçekleştirilmektedir.

(5) Sitrik asit, asitliği ve pH'ı düzenleyici olarak, gıda, içecek, alçı, çimento, tekstil, deterjan, kozmetik, ilaç gibi çok sayıda farklı endüstride kullanılmaktadır.

(6) Bazı ilgili taraflarca, yerli üretim dalı tarafından üretilen soruşturma konusu ürünün, tanecik boyutu ve nem oranı bakımından ithal üründen ayrıştığı, ayrıca termin sürelerinde gecikmeler yaşandığı iddia edilerek, bu sebeplerden dolayı ithal ürünlerin tercih edildiği belirtilmiştir. Yerli üretim dalının üretim tesislerinde gerçekleştirilen yerinde doğrulama incelemesi esnasında, ürün reçetelerinin ve üretim verilerinin incelenmesi neticesinde, yerli üretim dalının monohidrat, anhidrat ve likit sitrik asit üretimi gerçekleştirdiği; tanecik boyutu bakımından geniş bir ürün gamına sahip olduğu, talep olması durumunda, istenilen boyutta ve tipte üretim gerçekleştirebildiği görülmüştür. Ayrıca, bazı ithalatçı firmalarca, yerli ürünün saflık oranının ithal ürüne göre daha düşük olduğu ileri sürülmüştür. Yerinde doğrulama esnasında, yerli üretim dalının ulusal ve uluslararası standartları karşılayan kalite belgelerine sahip olduğu görülmüştür.

(7) Soruşturma esnasında yapılan incelemeler neticesinde, yerli üretim dalı tarafından üretilen ürün ile soruşturma konusu ithal ürün arasında ürünün teknik ve fiziki özellikleri, temel kullanım alanları, tüketici algılaması ve dağıtım kanalları bakımından bir fark bulunmadığı belirlenmiştir. Bu nedenle, Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ürün benzer ürün olarak kabul edilmiştir.

(8) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar bağlayıcı nitelikte olmayıp genel içerikli ve bilgi amaçlıdır.

2.2 Ürünün ithalinde uygulanan gümrük vergisi ve diğer yükümlülükler

(1) Soruşturma konusu ürün için mer'î İthalat Rejim Kararı çerçevesinde belirlenen gümrük vergisi aşağıda yer almaktadır. Bu kapsamda, soruşturma konusu ürünün ÇHC'den ithalatında %6,5 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. Soruşturma döneminde yürürlükte bulunan İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde de soruşturma konusu ülke için aynı vergi oranları uygulanmıştır.

GTİP/Eşya Tanımı	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)							
	1	2	3	4	GTS ÜLKELERİ			8
					5	6	7	
2918.14.00.00.00 Sitrik asit	0	0	6,5	5,3	0	0	3	6,5

Kaynak: İthalat Rejimi 2024

1 AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri Amavulluk, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Malezya, Mısır Arap Cumhuriyeti, Moritius, Moldova, Sırbistan, Singapur Cumhuriyeti, Şib, Tunus. 2 Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti, 3 TPS-OIC İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi Çerçeve Anlaşması ve Tercihli Tarife Düzenlemesi Protokolü (PRETAS) kapsamındaki ülkeler (Bahreyn Krallığı, Bangladeş Halk Cumhuriyeti, Fas Krallığı, İran İslam Cumhuriyeti, Katar Devleti, Kuveyt Devleti, Malezya, Pakistan İslam Cumhuriyeti, Suudi Arabistan Krallığı, Umman Sultanlığı ve Ürdün Hâşimi Krallığı), 4 Birleşik Arap Emirlikleri, 5 En Az Gelişmiş Ülkeler, 6 Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler, 7 Gelişme Yolundaki Ülkeler, 8 Diğer Ülkeler

(2) Bununla birlikte, 27/6/2020 tarihli ve 2682 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar uyarınca, soruşturma konusu ürünün ithalatında %6 oranında ilave gümrük vergisi (İGV) yürürlüğe girmiştir.

(3) Diğer taraftan, 25/10/2022 tarihli ve 31994 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2022/2) uyarınca soruşturma konusu ürünün 2,5 ABD doları/kg tutarının altında birim gümrük kıymetine haiz olanlarının ithalatında gözetim uygulanmaktadır.

3. DAMPİNGE İLİŞKİN BELİRLEMELER

3.1 Genel açıklamalar

(1) Soruşturma kapsamında ÇHC'de yerleşik Jiangsu Guoxin Union Energy Co., Ltd., RZBC (Juxian) Co., Ltd., Seven Star Lemon Technology Co., Ltd., Shandong Ensign Industry Co., Ltd., ve TTCA Co., Ltd. firmaları üretici/ihracatçı soru formunu süresi içinde yanıtlamıştır. Söz konusu firmalar soruşturma kapsamında işbirliğine gelmiş olarak kabul edilmiştir.

3.2 Normal değer belirlenmesi

(1) ÇHC için normal değer, işbirliğinde bulunan firmaların soru formuna yanıtlarında piyasa ekonomisinde işlem gören ülke statüsünü seçmemesi üzerine, Yönetmeliğin 7 nci maddesi çerçevesinde, emsal ülke olarak değerlendirilen Türkiye'de benzer malın ortalama birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulmuştur. Normal değer tespitinde, soruşturma konusu ülke koşullarına ilişkin ihracatçı firmalar lehine ayarlamalar yapılmıştır.

(2) Nihai Bildirim Raporu sonrasında iletilen görüşlerde kimi ilgili taraflarca, oluşturulmuş normal değer hesabında kullanılan makul kârın ne olduğunun ve ihracatçı firmalar lehine yapılan ayarlamaların neler olduğunun açıklanması talep edilmektedir. Öte yandan, hâlihazırda makul kâr aralık olarak ilgili taraflarla paylaşılmıştır. Bunun yanı sıra, yapılan ayarlamalara ve oluşturulmuş normal değere ilişkin ilave bilgilerin paylaşılması Yönetmeliğin 22 nci maddesi çerçevesinde mümkün bulunmamaktadır.

(3) Nihai Bildirim Raporu sonrasında iletilen görüşlerde kimi ilgili taraflarca yerli üretim dalının kuruluş aşamasında olduğu ve bu kapsamda maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle söz konusu üretim maliyetinin esas alınarak normal değer belirlenmesinin makul olmadığı iddia edilmiştir. Söz konusu iddia kapsamında yapılan inceleme neticesinde, yerli üretim dalının

maliyetlerinde iddia edildiği şekilde bir bulguya rastlanmamış, işbirliğinde bulunan firmaların soru formuna yanıtlarında piyasa ekonomisinde işlem gören ülke statüsünü seçmemeleri üzerine, Yönetmeliğin 7 nci maddesi çerçevesinde normal değer hesaplanmıştır. Ek olarak, normal değer hesabında ihracatçı firmalar lehine ayarlamalar yapılmıştır.

3.3 İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) Yönetmeliğin 9 uncu maddesi uyarınca, işbirliğine gelen üretici/ihracatçı firmaların ihraç fiyatı, Türkiye'ye ihraç amacıyla satılan soruşturma konusu ürün için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyat temelinde tespit edilmiştir.

3.4 Fiyat karşılaştırması

(1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Nihai Bildirim Raporu sonrasında iletilen görüşlerde kimi ilgili taraflarca, oluşturulmuş normal değer fabrika çıkış aşamasına getirilip getirilmediğinin bilinmediği ifade edilmiştir. Öte yandan, yukarıdaki maddede bahsedildiği üzere, adil bir karşılaştırma yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı aynı ticari aşamada yani fabrika çıkış aşamasında karşılaştırılmıştır.

(3) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi hükmü gereğince, işbirliğine gelen üretici/ihracatçı firmalar tarafınca fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlar değerlendirilmiş olup belgelendirilen ve uygulanabilir ayarlamalar marj hesabına yansıtılmıştır.

3.5 Damping marjı

(1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi çerçevesinde damping marjı, normal değer ile ihraç fiyatının ağırlıklı ortalamasının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Damping marjının belirlenmesinde kullanılan yöntem ile yapılan hesaplamalar, firma özel nihai bildirimlerinde kapsamlı ve ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

(2) Nihai Bildirim Raporu sonrasında iletilen görüşlerde, kimi ilgili taraflarca, damping marjının ürün tipi bazında hesaplanması gerektiği iddia edilmiştir. Soruşturma kapsamında tespit edilen damping marjlarının tamamı ürün tipi bazında hesaplanmıştır.

(3) Soruşturma kapsamında işbirliğine gelmeyen/gelmemiş addedilen diğer firmalar için damping marjı, Yönetmeliğin 26 nci maddesi hükmü uyarınca tespit edilmiştir.

(4) Buna göre, ÇHC'de yerleşik soru formuna cevap veren üretici/ihracatçı firmalar ile işbirliğinde bulunmayan diğer firmalar için CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları aşağıda yer almaktadır.

FİRMA UNVANI	DAMPİNG MARJİ
Jiangsu Guoxin Union Energy Co., Ltd.	101,52
RZBC (Juxian) Co., Ltd.	64,72
Seven Star Lemon Technology Co., Ltd.	109,96
Shandong Ensign Industry Co., Ltd.	100,55
TTCA Co., Ltd.	99,91
Diğerleri	141,94

4. ZARARA İLİŞKİN BELİRLEMELER

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalatın hacmi ile bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatlarına etkisi ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri incelenmiştir. Söz konusu inceleme, bu raporun 2.1 inci bölümünde

belirtilen soruşturma konusu ürün için 1.4 üncü maddede belirtilen 1/1/2020-30/6/2023 tarihleri arasındaki zarar inceleme dönemi için yapılmıştır.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı ve soruşturma konusu ülkelerden yapılan ithalatın incelenmesinde Ticaret Bakanlığı Karar Destek Sistemi veri tabanında yer alan Özel Ticaret Sistemi (ÖTS) verileri kullanılmıştır.

4.2 Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu GTİP altında gerçekleştirilen toplam ithalat incelenmiştir. Buna göre, soruşturma konusu ürünün genel ithalatı 2020 yılında 54.371 ton olarak gerçekleşmiş, 2021 yılında 30.474 tona gerilemiş, 2022 yılında 47.421 ton seviyelerinde gerçekleşmiş, SD'de ise 50.688 ton seviyelerine yükselmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri 2020 yılında 36 milyon ABD doları, 2021 yılında 36,2 milyon ABD doları, 2022 yılında 90,1 milyon ABD doları, SD'de ise 68,2 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Genel ithalatın ortalama birim fiyatları incelenen dönemler için sırasıyla 661 ABD doları/ton, 1.189 ABD doları/ton, 1.901 ABD doları/ton ve 1.346 ABD doları/ton seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.3 Ürünün soruşturma konusu ülkeden ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimi incelendiğinde, 2020 yılında 49.594 ton seviyelerinde gerçekleşen ithalatın 2021 yılında 26.104 tona gerilediği, 2022 yılında 42.601 ton, SD'de ise 47.288 ton seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri incelenen dönemler için sırasıyla 28,9 milyon ABD doları, 29,2 milyon ABD doları, 78,5 milyon ABD doları ve 59 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Yukarıdaki veriler ışığında, ÇHC menşeli ithalatın ortalama fiyatları hesaplanmıştır. 2020 yılında 583 ABD doları/ton olan ortalama birim fiyat, 2021 yılında 1.118 ABD doları/ton, 2022 yılında 1.842 ABD doları/ton, SD'de ise 1.247 ABD doları/ton seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) ÇHC menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazındaki payı, 2020 yılında %91, 2021 yılında %86, 2022 yılında %90, SD'de ise %93 olarak gerçekleşmiştir.

4.4 Üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturmaya konu olmayan üçüncü ülkeler menşeli toplam ithalata bakıldığında, 2020 yılında 4.777 ton seviyelerinde gerçekleşen ithalatın 2021 yılında 4.370 ton seviyelerine gerilediği; 2022 yılında 4.820 ton seviyelerinde, SD'de ise 3.400 ton olarak gerçekleştiği görülmektedir.

(2) Diğer ülkeler menşeli ithalatın değeri 2020 ve 2021 yıllarında 7 milyon ABD doları, 2022 yılında 11,7 milyon ABD doları ve SD'de 9,3 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemde artış göstermiş olup sırasıyla, 1.474 ABD doları/ton, 1.612 ABD doları/ton, 2.421 ABD doları/ton ve 2.729 ABD doları/ton seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.5 İthalatın nispi gelişimi

(1) Soruşturma konusu ithalatın Türkiye pazarındaki nispi konumunu görebilmek için, söz konusu ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı 2020-2022 yılları ile SD için incelenmiştir. Türkiye toplam benzer mal tüketiminin hesaplanmasında başvuru sahibi yerli üretim dalının yurt içi satışları ile genel ithalat miktarı toplanmıştır. Yerli üretim dalının yurt içi satışlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime

oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2020 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Buna göre yurt içi tüketim endeksi 2020 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 80 birime gerilemiş, 2022 yılında 94 birim ve SD'de 93 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın pazar payı 2020 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2021 yılında 66 birime gerilemiş, 2022 yılında 91 birim olarak gerçekleşmiş, SD'de ise 103 birime yükselmiştir.

(4) Diğer ülkelerin toplam pazar payı 2020 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2021 yılında 115 birime yükselmiş, 2022 yılında 107 birim olarak gerçekleşmiş, SD'de ise 77 birime gerilemiştir.

(5) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi, 2020 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2021 yılında 272 birime yükselmiş, 2022 yılında 143 birim seviyelerinde gerçekleşmiş, SD'de ise 98 birime gerilemiştir.

4.6 Dampingli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatları üzerindeki etkisi

4.6.1 Fiyat kırılması

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırıp kırmadığı incelenmiştir. Fiyat kırılması, soruşturma konusu ithal ürünün ağırlıklı ortalama Türkiye pazarına giriş fiyatlarının yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurt içi birim satış fiyatlarının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermekte olup CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanmaktadır.

(2) Fiyat kırılması hesap edilirken, işbirliğine gelen ihracatçı firmaların soruşturma konusu üründe ağırlıklı ortalama CIF ithal birim fiyatının üzerine soruşturma konusu ülkeye yönelik uygulanan gümrük vergisi (%6,5) ve İGV (%6) ile CIF kıymetin %2'si tutarındaki diğer ithalat masrafları eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değer ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatı karşılaştırılmıştır.

(3) Bu çerçevede, SD'de ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin $10 < X < 20$ 'si aralığında bir oranda kırdığı tespit edilmiştir.

4.6.2 Fiyat baskısı

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarına baskı yapıp yapmadığı incelenmiştir.

(2) Fiyat baskısı, yerli üretimin dalının fiyatlarının dampingli ithalat sebebiyle baskı altında bulunması ve yerli üreticinin fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde belirleyememesi durumunu ifade etmektedir.

(3) Bu kapsamda, işbirliğine gelen ihracatçı firmaların soruşturma konusu üründe gümrük vergisi, ilave gümrük vergisi ve gümrükleme masrafları dâhil Türkiye pazarına ağırlıklı ortalama giriş fiyatı ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama birim ticari maliyetine makul bir kâr (%X) eklenerek bulunan olması gereken yurt içi birim satış fiyatı karşılaştırılmıştır.

(4) Bu çerçevede, SD'de ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin $30 < X < 40$ 'ı aralığında bir oranda baskıladığı tespit edilmiştir.

(5) Nihai Bildirim Raporu sonrasında iletilen görüşlerde kimi ilgili taraflarca, fiyat kırılması ve baskısı hesaplarında soruşturma konusu ürünün Türkiye'ye giriş fiyatları hesaplanırken yürlükteki gözetim uygulamasının etkisinin de dikkate alınması gerektiği iddia edilmiştir.

Öte yandan, soruşturma kapsamında fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesapları hâlihazırda gözetim uygulaması dikkate alınarak hesaplanmıştır.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, maddi zarar inceleme dönemi olan 2020, 2021 ve 2022 yılları ile SD için incelenmiştir.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması suretiyle enflasyondan arındırılarak, 2020 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(3) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesinde, soruşturma konusu ürüne ait miktar incelemesinde kilogram (kg) ölçü birimi kullanılmıştır.

(4) Nihai Bildirim Raporu sonrasında iletilen görüşlerde kimi ilgili taraflarca, başvurunun gizli olmayan özetinde yer alan ekonomik göstergeler tabloları ile Nihai Bildirim Raporu'nda yer alan ekonomik göstergeler tablosundaki rakamların farklılık gösterdiği iddia edilmiştir. Ancak, yerinde doğrulama incelemeleri soruşturma açıldıktan sonra gerçekleştirildiğinden, başvurunun gizli olmayan özeti ile Nihai Bildirim Raporu'ndaki verilerde farklılık olması olağan bir durumdur.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2020 yılında 100 birim olan üretim miktar endeksi, 2021 yılında 352 birim, 2022 yılında 206 birim ve SD'de 174 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının kapasitesi incelenen dönemlerde değişmeyerek 100 birim olarak gerçekleşmiştir. Anılan dönemde kapasite kullanım endeksi ise sırasıyla 100 birim, 352 birim, 206 birim ve 174 birim olarak gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2020 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2021 yılında 217 birim, 2022 yılında 135 birim ve SD'de 91 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Yurt içi satış değeri endeksi ise incelenen dönemde sırasıyla 100 birim, 392 birim, 270 birim ve 106 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim dalının yurt dışı satış miktar endeksi 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 1.923 birim, 2022 yılında 958 birim, SD'de ise 640 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Yurt dışı satış değer endeksi ise 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 2.167 birim, 2022 yılında 1.658 birim, SD'de ise 909 birim olarak gerçekleşmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi birim satış fiyatı endeksi 2020 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 180 birim, 2022 yılında 200 birim, SD'de ise 117 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

ç) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2020 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 272 birim, 2022 yılında 143 birim, SD'de ise 98 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2020 yılında 100 birim olan birim sınav maliyet endeksi, 2021 yılında 103 birime yükselmiş, 2022 yılında 109 birim, SD'de ise 107 birim

olarak gerekleŒmiŒtir. Faaliyet ve finansman giderleri eklenererek hesaplanan birim ticari maliyet endeksi ise 2020 yılında 100 birim kabul edildiğinde, 2021 yılında 104 birim, 2022 yılında 115 birim, SD'de ise 111 birim olarak gerekleŒmiŒtir.

(2) Yerli üretim dalının soruŒturma konusu ürün için gerekleŒen ticari maliyetleri ve yurt ii satıŒ fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt ii satıŒlardan birim kârlılık endeksi, 2020 yılında -100 birim kabul edildiğinde, 2021 yılında 231 birime yükselmiŒ, 2022 yılında 255 birim olarak gerekleŒmiŒ, SD'de ise -87 birime gerilemiŒtir.

(3) Yurt dıŒı satıŒlardan birim kârlılık endeksi incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 849 birim, 5.323 birim ve 2.888 birim seviyelerinde gerekleŒmiŒtir.

(4) Yerli üretim dalının toplam satıŒlarında birim kârlılığı, 2020 yılında -100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 168 birime ve 2022 yılında 305 birime yükselmiŒ, SD'de ise 11 birime gerilemiŒtir.

e) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının dönem sonu stok miktarı, 2020 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 301.875 birime, 2022 yılında 732.375 birime ve SD'de 3.383.000 birime yükselmiŒtir. Yerli üretim dalının 2020 yılında üretime baŒladığı ve endekslemede baz yıl olarak kullanılan 2020 yılının sonunda stoklarının düşük seviyede oluŒması sebebiyle endekste önemli ölçüde artış yaŒandığı görölmektedir. Söz konusu ekonomik gösterge için 2021 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, yerli üretim dalının dönem sonu stok miktarının 2021 yılında 243 birime SD'de ise 2.719 birime yükseldiği görölmektedir.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruŒturma konusu ürün üretiminde alıŒan iŒi sayısı endeksi 2020 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2021 yılında 100 birim, 2022 yılında 119 birim, SD'de ise 109 birim seviyelerinde gerekleŒmiŒtir.

g) Ücretler

(1) SoruŒturma konusu ürün üretiminde alıŒan bir iŒinin aylık brüt ücretinin endeksi 2020 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 96 birime, 2022 yılında 78 birime gerilemiŒ, SD'de ise 98 birim olarak gerekleŒmiŒtir.

đ) Verimlilik

(1) SoruŒturma konusu ürün üretiminde alıŒan iŒi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2020 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 351 birime yükselmiŒ, 2022 yılında 173 birim ve SD'de 160 birim olarak gerekleŒmiŒtir.

h) Nakit akıŒı

(1) SoruŒturma konusu üründe sağlanan nakit akıŒ endeksi 2020 yılında -100 birim kabul edildiğinde, 2021 yılında 757 birime yükselmiŒ, 2022 yılında 804 birim olarak gerekleŒmiŒ, SD'de ise 114 birime gerilemiŒtir.

ı) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklüğü incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 110 birim, 119 birim ve 106 birim seviyelerinde gerekleŒmiŒtir.

i) Sermayeyi artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının öz sermaye endeksi 2020 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 200 birime, 2022 yılında 356 birime yükselmiŒ. SD'de ise 304 birim olarak gerekleŒmiŒtir.

J) Yatırımları artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde tevsî yatırımları 2020 yılında 100 birim, 2021 yılında 90 birim, 2022 yılında 75 birim ve SD'de 79 birim olarak gerçekleşmiştir. İncelenen dönemde firmanın yenileme yatırımları ise 2020 yılı 100 birim kabul edildiğinde 2021 yılında 82 birim, 2022 yılında 57 birim ve SD'de 495 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının yatırımlarının geri dönüş oranı (dönem karı/öz sermaye) 2020 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2021 yılında 151 birime yükselmiş, 2022 yılında 65 birime, SD'de ise 10 birime gerilemiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünlerdeki üretim miktarının, incelenen dönem itibariyle baz yıla göre artış gösterdiği görülmektedir. Ancak, yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretimine 2020 yılının Mayıs ayında başladığı, dolayısıyla 2020 yılının üretim miktarının yalnızca 7 aylık bir süreci gösterdiği, bu sebepten dolayı baz yıla göre yapılan kıyaslamada üretimde artış yaşandığı görüldüğü, 2021 yılından SD'ye ise üretim miktarının ciddi miktarlarda düştüğü tespit edilmiştir.

(2) Öte yandan, yerli üretim dalı tarafından, 2022 yılının Ağustos ayından 2023 yılının Şubat ayı arasındaki dönemde, ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının çok düşmesi sebebiyle üretimini durdurdukları belirtilmiştir. İthalat istatistiklerinin incelenmesi neticesinde, yerli üretim dalının iddia ettiği şekilde, 2022 yılının Ağustos ayında CIF bedelin 2,32 ABD doları/kg olarak oluşan ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatının 2023 yılının Mayıs ayına kadar düşüş trendi içerisinde kalarak 2023 yılının Nisan ayında 0,93 ABD doları/kg seviyesine kadar gerilediği tespit edilmiştir.

(3) Kimi ilgili taraflarca, yerli üretim dalının SD'de belirli bir süreyle üretimi durdurmasını üretim hatlarında yaşanan teknik bir arıza nedeniyle olduğu iddia edilmiştir. İşbu soruşturma kapsamında yapılan incelemeler neticesinde, yerli üretim dalının üretimini durdurmasının nedeninin ÇHC menşeli ithalattaki fiyatların düşüş trendinde olması nedeniyle iç piyasadan sipariş alamamaları olduğu anlaşılmıştır.

(4) Bununla birlikte, yerli üretim dalının yurt içi satış miktarının SD'de hem baz yıla hem de 2021 yılına kıyasla düştüğü görülmektedir. Öte yandan, yerli üretim dalının 2020 yılındaki satışlarının yalnızca 7 aylık bir dönem kapsadığı göz önünde bulundurulduğunda, son dönemde yurt içi satışlarında devamlı bir düşüş eğilimi olduğu anlaşılmaktadır.

(5) Üretim ve satış unsurları bozulan yerli üretim dalının, soruşturma konusu ürünün yurt içi satışlarından birim kârlılığının 2020 yılı ile SD'de negatif olarak gerçekleştiği görülmektedir. Anılan yıllarda ürün nakit akışının da negatif seyrettiği görülmektedir.

(6) 2020 yılının tamamında üretim gerçekleşmediğinden, kapasite kullanım endeksi için 2021 yılı baz yıl olarak alındığında, yerli üretim dalının 2021 yılından SD'ye kapasite kullanım oranının ciddi oranda düştüğü görülmektedir.

(7) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün stok miktarında önemli oranda artış olduğu görülmektedir. Ayrıca, stok çevrim hızının da anılan dönemde düştüğü tespit edilmiştir.

(8) Kimi ilgili taraflarca, yerli üretim dalının başvurularındaki zarar delillerinin bir dumping soruşturması açılmasını haklı kılaacak mahiyette olmadığı, bununla birlikte gizli olmayan özette aralık vermek suretiyle sunulan verilerin yeterli olmadığı ve kimi verilerin daha açık paylaşılması gerektiği, yerli üretim dalının dumping marjı iddiasına temel oluşturan normal değer gibi değerlerin açık paylaşılması gerektiği ileri sürülmüştür. Yapılan incelemede, yerli üretim dalı tarafından yapılan başvuruda dumping soruşturması açılması için gerekli olan dumping, zarar ve illiyet bağı hususlarının bulunduğu görülmektedir. Bununla birlikte, yerli üretim dalı tarafından sunulan gizli olmayan özette yer alan verilerin açık bir şekilde

paylaşılmasının, ticari sır niteliğinde veri olmaları nedeniyle Yönetmeliğin 22 nci maddesi uyarınca mümkün olmadığı değerlendirilmiştir.

(9) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde; incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün üretim, yurt içi satış miktarı, stok miktarı ve stok değeri, ürün nakit akışı ve kapasite kullanım oranı gibi temel ekonomik göstergelerinde bozulma olduğu ve yurt içi satışlardan birim kârlılığının 2020 yılı ile SD'de negatif olarak seyrettiği kaydedilmiştir.

4.9 Zarara ilişkin değerlendirme

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, maddi zararın belirlenmesine temel teşkil eden etkenler incelenmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün ÇHC'den ithalatında 2020 yılından 2021 yılına mutlak olarak bir düşüş yaşandığı görülmekle birlikte, 2021 yılından SD'ye ÇHC'den gerçekleşen ithalatın mutlak olarak %81 oranında artış gösterdiği tespit edilmiştir.

(3) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı incelenen dönemde dalgalı seyrettiği, ÇHC menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payının ise hem baz yıla hem de 2021 yılına kıyasla arttığı ve SD'de %93 seviyesinde oluştuğu tespit edilmiştir.

(4) Soruşturma konusu ürünün Türkiye tüketiminin incelenen dönem itibarıyla düşüş gösterdiği görülmektedir. ÇHC menşeli ithalatın pazar payının ise SD'de 2020 yılına kıyasla %3, 2021 yılına kıyasla %55,71 oranında arttığı görülmektedir. Yerli üretim dalının pazar payının 2021 yılında 2020 yılına göre ciddi artış gösterdiği, ancak 2020 yılının Mayıs ayında üretime başlandığı göz önüne alındığında, bu artışın gerçeği yansıtmayabileceği değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, yerli üretim dalının pazar payının 2021 yılından itibaren düşüş gösterdiği, SD'de ise 2020 yılı pazar payının da altında kaldığı görülmektedir.

(5) Soruşturma konusu üründe ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının dalgalı seyrettiği, 2020 yılından 2022 yılına artış göstermekle birlikte SD'de 2022 yılına göre düştüğü görülmektedir. Öte yandan, incelenen dönemde, ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının, diğer ülkeler menşeli ithalatının birim fiyatlarının önemli ölçüde altında seyrettiği görülmektedir.

(6) ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının soruşturma konusu üründe yerli üretim dalının iç piyasa satış fiyatlarını kısıtladığı ve yerli üretim dalının olması gereken fiyatlarını baskıladığı bilgisi göz önünde bulundurulduğunda, dampedli ithalatın soruşturma döneminde yerli üretim dalının yurt içi satış birim zararını telafi edebilecek düzeyde yurt içi fiyatlarını arttırabilmesini engellediği görülmektedir.

(7) Zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde; incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün üretim, yurt içi satış miktarı, stok miktarı ve stok değeri, ürün nakit akışı ve kapasite kullanım oranı gibi temel ekonomik göstergelerinde bozulma olduğu ve yurt içi satışlar birim kârlılığın 2020 yılı ile SD'de negatif olarak seyrettiği kaydedilmiştir.

5. DAMPİNGLİ İTHALAT İLE ZARAR ARASINDAKİ NEDENSELLİK BAĞI

5.1 Dampingli ithalatın zarar üzerindeki etkisi

(1) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın dampedli olduğu işbu raporun 3 üncü bölümünde tespit edilmiştir.

(2) ÇHC menşeli ithalatın Türkiye'nin ithalatının içerisindeki payının incelenen yıllar ve dönem itibarıyla %91, %86, %90 ve %93 seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının aylar bazında incelendiğinde ciddi bir düşüş eğiliminde olduğu görülen SD'de yerli üretim dalının üretimini bir müddet durdurmak zorunda kaldığı bilinmektedir.

(4) ÇHC'den gerçekleştirilen ithalatın birim fiyatlarının 2020-2022 yılları ile SD'de genel ithalatın birim fiyatlarının önemli oranda altında seyrettiği görülmektedir.

(5) ÇHC menşeli ithalatın SD'de soruşturma konusu üründe yerli üretim dalının iç piyasa satış fiyatlarını kırdığı ve yerli üretim dalının olması gereken fiyatlarını baskıladığı görülmektedir.

(6) Zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde; incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün üretim, yurt içi satış miktarı, stok miktarı ve stok değeri, ürün nakit akışı ve kapasite kullanım oranı gibi temel ekonomik göstergelerinde bozulma olduğu ve yurt içi satışlar birim kârlılığın 2020 yılı ile SD'de negatif olarak seyrettiği kaydedilmiştir.

(7) Bunların yanı sıra, dampingli olduğu tespit edilen ithalat ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde meydana gelen zararın, ikisi arasındaki illiyet bağının mevcudiyetini gösterir nitelikte eşzamanlı olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, yerli üretim dalında görülen maddi zarar ile soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın ve bu ithalatın pazar payındaki artışın eş zamanlı olduğu, ayrıca aynı dönemde söz konusu ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı dikkate alındığında, yerli üretim dalındaki maddi zararın ana kaynağının soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalat olduğu değerlendirilmektedir.

5.2 Zarara neden olabilecek diğer unsurlar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, yerli üretim dalı üzerinde meydana gelen maddi zarar ile dampainge konu ithalat arasındaki nedensellik bağının incelenmesi esnasında zarara etki edebilecek bilinen diğer unsurlar incelenmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün Türkiye pazarı 2022 ve SD'de, 2021 yılına göre genişleme eğilimi içerisine girmiş, bu bakımdan zarar inceleme döneminin geneli itibarıyla talepte daralma yaşanmadığı değerlendirilmiştir. Öte yandan, soruşturma konusu ürünün genel itibarıyla kullanım alanı ve kullanıcı algılamasının aynı kaldığı ve dolayısıyla tüketim eğiliminde bir değişiklik olmadığı değerlendirilmektedir.

(3) Diğer ülkelerden yapılan ithalat ve söz konusu ithalatın pazar payı incelendiğinde, diğer ülkeler menşeli ithalatın 2020 yılından 2021 yılına azaldığı, 2022 yılında bir artış göstermekle birlikte SD'de düşüş gösterdiği; diğer ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payının da genel olarak düşük seyrettiği görülmektedir. Ek olarak, diğer ülkeler menşeli ithalatın Türkiye toplam tüketiminden aldığı pazar payının 2021 ve 2022 yıllarında artış gösterdiği, SD'de ise azaldığı görülmektedir.

(4) Zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının ihracat miktarının düşüş gösterdiği görülmekle birlikte, inceleme dönemi boyunca yerli üretim dalının yurt içi satışlarının toplam satışlarından aldığı payın, ihracat satışlarının payının üzerinde gerçekleştiği; SD'de ihracat satışlarından birim karlılığının pozitif olduğu, iç piyasa satışlarının ise negatif olarak oluştuğu dikkate alındığında, zararın birincil olarak iç piyasa satışlarından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

(5) Bunun dışında, incelenen dönemde tüketim kalıplarındaki değişimler, yabancı ve yerli üreticilerin ticareti kısıtlayıcı uygulamaları ve aralarındaki rekabet, teknolojiye gelişmeler ile yerli üretim dalının verimliliğinde önceki yıllara göre önemli ölçüde olumsuz bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir.

(6) Sonuç olarak, illiyet bağı değerlendirilmesi kapsamında incelenen söz konusu hususların, dampainge konu ithalat ile yerli üretim dalı üzerinde oluşan maddi zarar arasındaki illiyet bağına zayıflatacak veya tümüyle ortadan kaldıracak nitelik ve güçte olmadığı değerlendirilmiştir.

6. SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma sonucunda, ÇHC menşeli "sitrik asit" ürünü ithalatının dumpingli olduğu ve yerli üretim dalında maddi zarara neden olduğu tespit edilmiştir.

(2) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile kamu yararı ilkesi çerçevesinde Kanununun 13 üncü maddesini birinci fıkrası uyarınca da az oranlı önlem uygulanması temelinde, aşağıdaki tabloda GTİP'i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın aşağıdaki tabloda gösterilen oranda dumpinge karşı kesin önlem uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Firma Unvanı	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)
2918.14.00.00.00	Sitrik Asit	ÇHC	Jiangsu Guoxin Union Energy Co., Ltd.	45,7
			RZBC (Juxian) Co., Ltd.	29,1
			Seven Star Lemon Technology Co., Ltd.	49,5
			Shandong Ensign Industry Co., Ltd.	45,2
			TTCA Co., Ltd.	45
			Diğerleri	63,9